

Wetenschapswinkel

Biodiversiteit in Zundert

Concrete maatregelen ter bevordering van de ecologische kwaliteit in de gemeente Zundert

De biodiversiteit in de gemeente Zundert kan verhoogd worden door maatregelen te treffen die de levensomstandigheden van soorten verbeteren. Daartoe is een maatregelencatalogus opgesteld met simpele ingrepen en met voor elk wat wils, van tuinder en bewoner tot ondernemer en gemeente.

WAGENINGEN UR

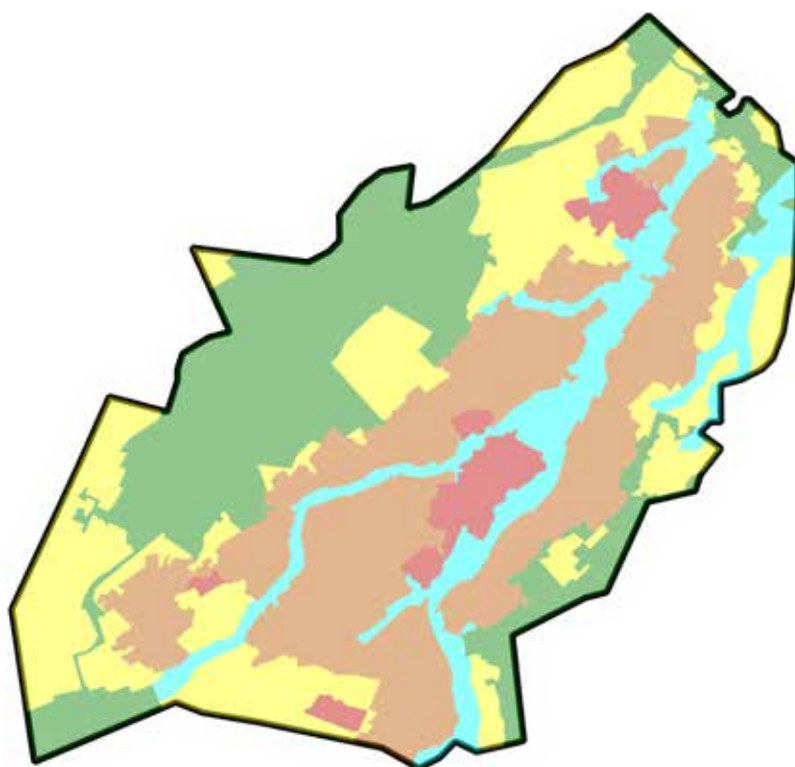
For quality of life

Biodiversiteit in Zundert

'Bio' betekent leven, 'diversiteit' betekent afwisseling of verscheidenheid. Biodiversiteit is om verschillende redenen belangrijk, we noemen er enkele:

- Ethische redenen. Veel mensen voelen een verantwoordelijkheid voor de natuur, om die te beheren en goed na te laten voor ons nageslacht.
- Ecologische redenen. Ecosystemen zijn opgebouwd uit soorten en de relaties daartussen. Wij zijn daar ook onderdeel van. Als er soorten wegvallen, kunnen ecosystemen instorten.
- Economische redenen. De verscheidenheid aan planten en diersoorten stelt ons in staat steeds weer nieuwe producten te maken. Tegenwoordig worden dieren en planten ook ingezet bij plaagonderdrukking (functionele biodiversiteit).
- Esthetische redenen. Een diverse natuur is mooi.
- Internationale verbintenissen ondertekend. De voorgaande redenen hebben ertoe geleid dat Nederland internationale afspraken heeft gemaakt om de biodiversiteit te behouden en te versterken.

Het landschap in de mooie gemeente Zundert is afwisselend. Sommige delen worden gekenmerkt door openheid, zoals de veeteeltgebieden, de beekdalen en de heidegebieden. Op andere plaatsen, zoals de landgoederen en boomteelt- en tuinbouwgebieden, is het landschap veel kleinschaliger. Kenmerkend is het stelsel van beken. Op de flanken daarvan bevinden zich de hogere delen, die deels met bossen en heide begroeid zijn. Als we de biodiversiteit binnen de gemeente willen vergroten, zullen we de levensomstandigheden van dieren en planten moeten verbeteren. Met andere woorden: de ecologische kwaliteit van de verschillende deelgebieden moet omhoog. Dit kan op veel verschillende manieren. Om te zorgen voor enige samenhang tussen de verschillende maatregelen, zijn er voor elk deelgebied verschillende ambassadeurssoorten gekozen. Voor elk van deze soorten zijn maatregelen geformuleerd die diversiteit, samenhang en duurzaamheid moeten bevorderen. Het deelgebied 'Natuurgebieden & Landgoederen' valt buiten het onderzoek omdat de ecologische situatie daar al goed op orde is.

- Gemeentegrens Zundert
- Intensieve productielandschappen
- Extensieve productielandschappen
- Beekdalen
- Natuurgebieden en landgoederen
- Urbaan

Amfibieën

Deelgebied beekdal

Kleine Watersalamander

Deelgebied extensief

Bastaardkikker

Deelgebied intensief

Kamsalamander

Deelgebied urbaan

Alpenwatersalamander

Dagvlinders

Oranjetipje

Icarisblauwtje

Kleine Vos

Koevinkje

Vissen

Levendbarende Hagedis

Hazelworm

Ringslang

Reptielen

Kleine Modderkruiper

Vogels

IJsvogel

Stenuil

Kerkuil

Huiswaluw

Zoogdieren

Bunzing

Rosse Vleermuis

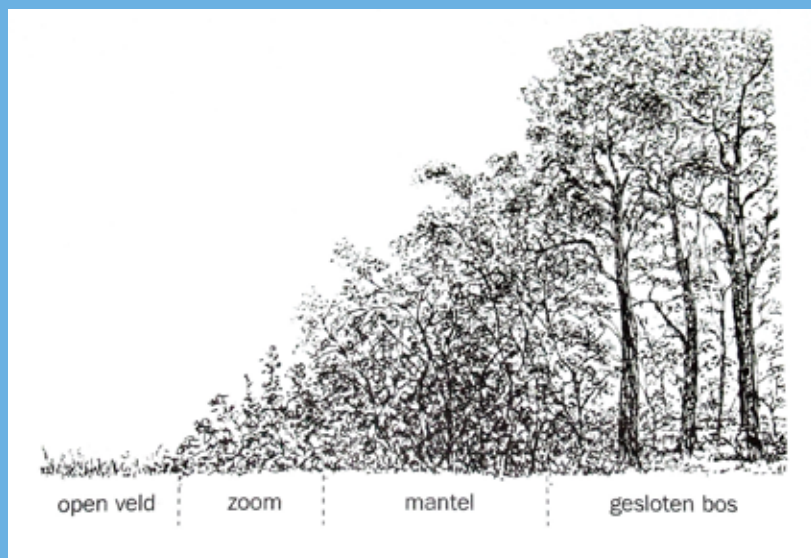
Gewone Bosspitsmuis

Laatvlieger

Maatregelencatalogus

In deze brochure is een aantal maatregelen opgenomen. Maatregelen die genomen kunnen worden om de ambassadeurssoorten te ondersteunen, en daarmee de biodiversiteit in Zundert te vergroten. In het rapport van de Wetenschapswinkel van Wageningen UR staan nog meer maatregelen genoemd. De Maatregelencatalogus is geen uitputtende opsomming van alle mogelijkheden, en ook is ze niet bedoeld als een strikt te volgen recept. De Maatregelencatalogus is vooral bedoeld om mensen te inspireren om (samen of individueel) aan de slag te gaan om de biodiversiteit in Zundert te verhogen.

De overgangen van bos naar het aangrenzende (productie) land verzachten

Bijvoorbeeld door het omzomen van het bos (eventueel door dunnen van het bos) door een nieuwe strook met (vlinder-vriendelijke) struiken. Goed voor Icarusblauwtje, Koevinkje, Kleine Vos, Hazelworm, Bunzing e.a. Met name in de deelgebieden Extensief en Intensief Productiegebied.

Ondersteun de roofvogels

Door het ophangen van nestkasten en het plaatsen van weidapaaltjes wordt de habitat voor broedvogels verbeterd. Goed voor Steenuil, Kerkuil en Buizerd. Met name in de deelgebieden Intensief Productiegebied en Beekdal.

Aanleggen van poel

Goed voor Salamanders, Steenuil, Ringslang e.a. Met name in deelgebied Beekdal. Kan ook bereikt worden door het plaatselijk uitgraven van een greppel tot op grondwaterniveau.

(Plaatselijk) verbreden van sloot

Zorgt voor verlaging van de stroomsnelheid en voor een geleidelijke overgang tussen het natte en het droge ecosysteem. Daardoor een hoge natuurwaarde. Goed voor o.a. Levendbarende hagedis. Met name in deelgebied Beekdal.

Heggen planten langs percelen, en herstel van onderbroken heggen

Heggen vormen een habitat (leefgebied) voor veel soorten. Het is goed voor Salamanders, Steenuil, Kerkuil, Laatvlieger, Bunzing en vele andere soorten. Wanneer de beplanting zorgvuldig wordt gekozen, draagt een heg bij aan functionele biodiversiteit.

Met name in de deelgebieden Intensief en Extensief Productiegebied.

Maak tuinen natuurvriendelijker

Vervang verharding door (bij voorkeur inheemse en vlinder-vriendelijke) struiken en overblijvende planten en/of graaf een vijvertje en/ of maak natuurlijker tuinafscheiding (of het verwijderen van de onderste plank van een schutting) etc. Ook nestkastjes en insectenhoeven bevorderen de natuurlijke diversiteit in de tuin. Goed voor de Kamsalamander, Alpenwatersalamander, Gewone bosspitsmuis, Huiswaluw, Laatvlieger en vele anderen. Met name in deelgebied Urbaan.

En nu? Aan de slag!

Met ideeën op papier zijn we er nog niet. Draagt u de biodiversiteit in Zundert een warm hart toe, en bent u geprikkeld door de voorbeelden uit deze brochure? Steek dan de handen uit de mouwen, alleen of met anderen. Het Vogelrevalidatiecentrum Zundert, Treeport en de gemeente Zundert helpen u graag op weg! Meer informatie vindt u op www.wageningenUR.nl/wetenschapswinkel. Daar vindt u ook het uitgebreide wetenschapswinkel-rapport nummer 311: 'Biodiversiteit in Zundert, concrete maatregelen ter bevordering van de ecologische kwaliteit in de gemeente Zundert', door Hugo Hoofwijk, Derk Jan Stobbelaar en Linda van Os.

Voor deze brochure zijn foto's gebruikt met een Creative Commons licentie [CC-BY-SA-3.0]. Ze zijn van Todd Pierson, Derek Hatton, Wilfbuck, Roger Key, Gius95, Cloudbtail, Harald, Paco Solana, Arturo, Ján Svetlík, Wildlife Wanderer, Alex Loach, Bathyporea, Arno Meintjes, Bartkauzz2012, Douneika, Philippe Rouzet, Yvan, Wildlife in a Dorset garden, Drinks Machine, Jo Garbutt, Groenedijk & Wolterbeek en Derk Stobbelaar. De zwart-wit tekeningen komen uit het boek Praktisch natuurbeheer voor vlinders en libellen van D. Groenedijk en T. Wolterbeek (uitgegeven door KNNV uitgeverij).

Wageningen UR, Wetenschapswinkel
Postbus 9101
6700 HB Wageningen
T (0317) 48 39 08
E wetenschapswinkel@wur.nl

Wageningen UR (University & Research centre) ondersteunt met de Wetenschapswinkel maatschappelijke organisaties als verenigingen, actiegroepen en belangenorganisaties. Deze kunnen bij ons terecht met onderzoeksvragen die een maatschappelijk doel dienen. Samen met studenten, onderzoekers en maatschappelijke groepen maken wij inspirerende onderzoeksprojecten mogelijk.

www.wageningenUR.nl/wetenschapswinkel

